

In Zijn goedheid! Want Jezus Christus geeft al Zijn kinderen spijs te rechter tijd.

In Zijn vrijmacht! Want Hij doet dat op Zijn wijze: hier door loon, „verdiend” in den arbeid; daar door rechte van het kapitaal; ginds door pensioen in den ouderdom; en aan armen door de gaven der diakenen.

En zie: het komt alles alleen van Hem en zoo is het alles schoon te zijner tijd.

De diakenen — ze hebben in dit beheer en dezen arbeid van den Christus een wonderschoone functie.

Ze zijn waarlijk geen gelduitdeulers of bedeelers! Ze zijn dienstknechten van Jezus Christus, organen in Diens eigen arbeid.

Dienstknechten, die de gemeente er aan herinneren en blijven herinneren, dat al het „hare” het eigendom van Christus is en altijd blijft.

Dienstknechten, die de genadegaven van den Verlosser der wereld brengen ter plaatse waar het behoort.

Zoo zijn ook zij mannen, die door Christus geroepen werden tot dien bizonderen ambtelijken dienst, waarvan de kern altijd weer is de „dienst des Woords”.⁷⁾

7) Er hier en boven op wijzende, dat ook de kern van het werk der diakenen is „dienst des Woords” bedoel ik naar voren te brengen de gedachte, dat ten sette de kern van allen arbeid van alle drie soorten ambtsdragers (herder-en-leeraar, ouderling en diaken) is het brengen van het Woord.

Deze gedachte houdt verband met de overtuiging, dat de ééne, ongedeelde Christus in elk van de drie bijzondere ambtsdragers komt en werkt, geheel en volledig.

In het herder-en-leeraar-ambt moge het profetische domineren; de aanbidding van genade is priesterlijk, het bedienen der sleutelmacht koninklijk.

In het diaken-ambt is het geven priesterlijk, maar de boodschap van Christus die er in meekomt is profetisch en het vragen, ja, eischen der gaven van de gemeente is koninklijk.

Deze opvatting is geen nieuwigheid.

Men leze van Dr A. Kuyper Sr het volgende („De Heraut”, No. 579, 27-1-89):

„Wil men nu, dan bestaat er zeer zeker tusschen de drie kerkelijke functien (herder-en-leeraar, ouderling, diaken — C. V.) en de drie takken van 't geestelijk ambt (profeet, priester, koning — C. V.) zeker verband, in zoverre Christus zich voor de bediening van zijn profetisch ambt meer bijzonder van de Dienaren; voor zijn priesterlijk ambt meer bijzonder van de Diakenen; en voor zijn koninklijk regeerambt meer bijzonder van de Ouderlingen bedient; maar toch is deze onderscheiding verre van stipt doorgaande, WANT FEITELIJK IS ER IN ELK VAN DEZE DRIE FUNCTIEN IETS VAN ELK DEZER DRIE GEESTELIJKE AMBTEN”. (Laatste onderstreeping van mij — C. V.)

Hetzelfde vindt men bij Dr R. J. W. Rudolph in zijn rede: „Diaconale Philantropie of Diaconale Armenzorg”, Hilversum, J. A. Witzel. Daarin schrijft hij:

„Ten tweede stel ik voor, om de stelling prijs te geven, dat het leeraarsambt voortvloeit uit het Profetisch, het ouderlingenambt uit het Koninklijk, en het Diakenambt uit het Hoogepriesterlijk ambt van Christus.

Deze stelling is o. i. onhoudbaar, en kan tot verkeerde gevolgtrekkingen aanleiding geven.

Want ten eerste is het volatrekt niet waar, dat het leeraarsambt voortvloeit enkel en alleen uit het Profetisch ambt van den Christus. Het leeraarsambt vloeit voort uit het Middelaarsambt, en derhalve zoowel uit het Koninklijk en Hoogepriesterlijk als uit het Profetisch ambt van den Middelaar.”

Precies hetzelfde geldt ook, volgens Dr Rudolph van het ouderlingen- en diakenambt.

Tot de eenheid en ondeelbaarheid van het drie-eenige ambtwerk ook in de diensten van Dienaar des Woords, Ouderling en Diaken komt ook, zij het op een andere wijze, Dr J. C. Sikkels.

In zijn bekende stellingen, verdedigd op de Provinciale Diaconale Conferentie van Zuid-Holland in 1890 typeert hij gansch den dienst der Kerk als „dienst der barmhartigheid” en schrijft dan het volgende in de 12de stelling:

„DE ROEPING DER KERK IN DE BESTRIJDING DER ELLENDE is drieërlei, daar zij de geestelijke, zedelijke en stoffelijke ellende moet te keer gaan; gelijk ook de zalving Christi een drievoudige is.

Als Profeet deelt Hij aan dwazen wijsheid mee; als Koning brengt Hij alles onder Gods ordinantie; als Priester verzoent en reinigt en troost en zegent Hij. Toch zijn deze drie ambten een, en gaat Hij alle ellende tegen door Zijn ééne drievoudige ambt als de Christus.

Zoo strijdt ook de Kerk niet door drie ambten, maar in drieërlei opzicht: GEHEEL HAAR DIENST IS BEDIENING DER BARMHARTIGHEID. Zij bestrijdt de geestelijke ellende door de prediking des Woords en onderwijzing; de zedelijke ellende door tucht, regeering en vermaning; de lichamelijke en stoffelijke ellende door het helpen der armen”. (Alle spatieeringen zijn van Dr Sikkels zelf.) Vgl. Diaconaal Handboek, p. 38 v.v.

Nog weer anders is de opvatting van Dr S. G. de Graaf: In zijn: KERK en kerk, lezen we het volgende: „Inderdaad is Christus het Hoofd der Zijnen, als aller vertegenwoordiger, profeet, priester en koning, opdat Hij aan allen die ambten zou terugschikken. Bovendien is Hij echter „uit het volk verkoofd”, om ook over Zijn volk koning te zijn. Hoe zouden anders de ambtsdragers, Zijn gezanten, Zijn gedelegeerden (2 Cor. 5:20) zijn? Met dat koningschap van Christus staat dan het ambt in de kerk in verband. Dat ambt vloeit niet voort uit het drieërlei ambt van Christus als den tweeden Adam. Uit dat laatste vloeit wel voort het ambt der geloovigen. Daarvan moet echter onderscheiden worden het kerkelijk ambt, dat met die bijzondere verhooging van Christus in verband staat”. Zie: Het Woord Gods en de Kerk, p. 56.

Het is de vraag of deze isoleering van één ambtelijke functie (de koninklijke) houdbaar is. De bijzondere verhooging raakt ook Christus' profetisch en priesterlijk ambt. Als den Christus, den tot het drieërlei ambt Gezalde, is Hij verhoogd en werkt Hij nu door den drievoudigen „dienst” in de Kerk. Op bovenstaande wijze wordt bovendien wel het gezag, waarmee de drie bijzondere ambten werken, gefundeerd, maar niet hun arbeid zelf getypeerd.

De vraag naar de verhouding van algemeen en bijzonder ambt en hun verband met den Christus, blijft nog aan de orde. Dr Kuyper ging eenmaal zelfs zoo ver met te

Wanneer zoo het geestelijk leven in de gemeente bloeit en de beteekenis, de functie van het stoffelijk goed in het Koninkrijk Gods en de Kerk des Heeren weer is verstaan, dan zal in de Kerk de armoede zéér, zéér dikwijls overwonnen worden. Want dan zal het laten bestaan der armoede, waar ze gelenigd kan worden als een gruwelijke zonde worden beschouwd.

En toch zien we het dat de Kerk dikwijls armoede heeft geleden. Zoo niet de geheele Kerk op aarde, dan toch zeker fragmenten ervan. En ook nu nog zijn er zeer vele kinderen Gods die worstelen met en ondergaan door den honger.

Worden dan de woorden, de beloften van God en Zijn Christus krachteloos? Liegt de verklaring, dat het brood zeker en het water gewis zal zijn?

Neen — om iets van deze angstige werkelijkheid te verstaan zullen we vasthouden dat het hier op aarde vóór alles gaat om den dienst van God, om de uitwerking van Christus' verlossing, om de overwinning der wereld.

Voor den dienst van God, voor die verlossing, voor die overwinning kan het soms noodig zijn dat de kinderen Gods honger lijden, ja, zelfs sterven van honger en dorst, juist zooals het soms ook noodig kan zijn dat ze in gevangnissen en concentratiekampen moeten zuchten, ja, den marteldood moeten ondergaan!

Zeker er is de broodvraag — maar daarbovenuit gaat de vraag van den dienst des Heeren! En om dien dienst des Heeren moet soms de honger het brood en de dorst het water worden. Want deze wereld is overgangstoestand.

Overgangstoestand die leiden zal naar de wereld van den absoluten honger en den eeuwigen, volstrekten dorst, maar ook naar die wereld waarin iedere honger en iedere dorst in eeuwigheid onmogelijk zal zijn in de duurzame verzadiging van de aanzittenden aan het Avondmaal van de bruiloft des Lams.

II. C. V. beweren, dat de bijzondere „ambten” eigenlijk geen ambten zijn. Ambt was alleen het ambt der geloovigen. „Elk kerkelijk ambtsdrager is niets dan een behulpzel, waarvan Christus zich bedient, om, daar hij in den hemel en wij op aarde zijn, het Woord der Heilige Schrift dat bij ons achterliet, zijn effect te doen hebben in zijn kerk. (Men lette er weer op: het gaat om het Woord — C. V.) Ambten in eigenlijken zin bekleeden deze personen dus niet”. „De Heraut”, 579.

UIT DE SCHRIFT

Hooren en Volgen.

En die twee discipelen hoorden hem dat spreken, en zij volgden Jezus.

Johannes 1:37.

Hoe duidelijk en schoon ligt hier het verband tusschen het genademiddel en de genade zélf.

Het genademiddel is de prediking van Johannes den Dooper. En de genade zélf zien wij in dat geloovig volgen van Jezus door een tweetal hoorders. Niet dat de prediker dezen uitslag bewerkt. Zijn hand reikt niet tot de diepte van het menschelijk hart. Er zijn dan ook velen onder de prediking van den Dooper geweest, die zich van hem en van Jezus hebben afgewend. En niettemin legt de Schrift hier dat verband: — zij hoorden, en zij volgden. Die twee zijn tóch door de middelen getrokken, en onder den dienst des Woords aan Jezus verbonden. Het spreekt ons van de genade des Heiligen Geestes, die van deze middelen gebruik wil maken.

En dit verband is zóó sterk, dat Jezus zélf Zich onder de prediking des Woords begeeft, wijl Hij dáár de Zijnen verwacht. De Schrift meldt immers dat Jezus daar aanwezig was. Zelfs de Zoon van God ontloopt de middelen niet. Hij zegt niet: — „de uitverkorenen zullen tóch wel komen”. Maar Hij rekent met den geopenbaarden wil des Heeren. Hij verwacht Zijn discipelen dáár, waar Zijn Woord, waar Hij zélf gepredikt wordt. De Bruidgom komt daar, waar de vriend des Bruidgoms bezig is der bruid van Hem te spreken.

Wat is hier tegelijk een onmiskenbare trek van Christus' waarachtige menschheid. In Zijn menschelijk bewustzijn was Hij niet alwetend. Dan moest ook Hij uit de uitkomst ervaren, wie de Vader Hem geven zou. En nu komt Hij dáár, waar de middelen der genade zijn, en waar Hij door die middelen wordt aangewezen. Daar mag Hij Zijn volgelingen verwachten.

Het moge tot ons spreken, opdat we een recht gezicht hebben op de prediking des Woords. Christus is daarbij aanwezig met het bewuste doel, dat wij Hem daar volgen zouden. En nu hebben wij Zijn bedoeling te beantwoorden met de ónze, dat ook wij Hem daar vinden en volgen zouden; en niet slechts Hem volgen voor de éérste maal, om dan het genademiddel los te laten; maar wij hebben aldóór onder het Woord te komen, ten einde ons al inniger aan Christus te verbinden, en Hem altijd opnieuw en blijvend te volgen. Ach, wij hebben onszelf wel te beschuldigen.

Want wat gaan wij soms met gansch andere bedoelingen. Wat gaan we ook menigmaal doelloos. En dan klagen we wel, dat we geen „zegen” ontvingen; of, dat we er weinig aan „hadden”. Maar zoo wij met het gaan hooren van het Woord eens bedoelden Jezus daar te mogen volgen, en wij brachten dat voor den Heere in 't gebed, met de vraag of hij de veranderingen wilde wegnemen; en we zagen onszelf dan als de gróóste verandering, ons eigen dwaalziek en wederstrevig hart; en wij gingen de genade des Heiligen Geestes inroepen, opdat dit woord aan ons vervuld werd, en voortdurend vervuld: — „en zij hoorden, en zij volgden”; hoe zou dan de Goddelijke goedkeuring en gunst daar op rusten; hoe vruchtbaar en werkzaam zouden de genademiddelen zijn, en hoe schoon het verband gezien worden tusschen het genademiddel en de genade zélf.

Niet, dat we nu meenen mogen áánstonds die uitwerking te zien en bewust den band aan Christus te verkrijgen.

Deze geschiedenis geeft ons daarin een praktische les.

Die twee discipelen waren den vorigen keer óók onder het Woord geweest, en den keer dáárvóór ook, en zij waren al geruimen tijd bij Johannes onder dezelfde prediking. En toch volgden zij nú pas. Waren die vorige keeren dan nutteloos geweest? Neen, de Heere had door die voortgaande prediking hun zielen toebereid, en geleid naar Jezus. En toen kwam het dóórbrekend oogeblik.

Dat toont ons, hoe het Gods bedoeling niet is, dat we maar eens een kerk binnenloopen, of de Schrift eens opslaan; doch dat de Heere een doorgaande bediening des Woords wil, waarvan wij getrouw gebruik hebben te maken. Het is een groote zaak, het Lam Gods te mogen volgen, en dat bewust-geloovig te doen; het kan niet zonder dat wij het waarlijk begeeren en bedoelen. En dit zal uitkomen in het getrouw gebruik maken van de middelen der genade; daarin niet slordig en grillig te zijn; maar het er op gezet te hebben te hooren en te volgen. En dan wil de Heere, evenals bij deze discipelen, ons leiden en bereiden en brengen in de richting van den Heere Jezus, en onze zielen door de onderwijzing des Woords straks bekwaam doen zijn om Christus aan te nemen.

Zoo wij dit waarlijk bedoelen, dan is hier vertroosting. Zoo wij onder de prediking Christus zoeken te vinden, — het zal geschieden. Laat ons niet ontmoedigd worden, indien het daartoe nog niet kwam. Ook deze groote discipelen hadden al vroeger gehoord: — „Ziet, het Lam Gods!” en zij waren nog niet toegetreden. Laat ons werkzaam blijven met de bedoeling van Christus om ons te vinden. Laat ons gelooven in die bedoeling, en er biddend bij Christus op pleiten. Dan zal straks de nevel scheuren, — en wij zullen hooren en volgen.

KERKELIJK LEVEN

Verbondswraak. (III)

Wat in Hebr. 12:25 staat, schijnt ons — ook in de prediking — moeilijk uit te werken of in zijn concrete scherpte te aanvaarden, wanneer men de stoute stelling heeft verdedigd, dat verbondswraak „slechts een oudtestamenteel begrip” is, dat in het Nieuwe Testament geen plaats meer heeft.

Men moest, geloof ik, bij de bespreking van dit vraagstuk niet in de laatste plaats aan den brief aan de Hebreëen denken; is het niet juist deze, die bijzonder over de verhouding tusschen Oud- en Nieuw Verbond, en dan met name in ons hoofdstuk (12) spreekt?

Niet, dat Hebreëen 12 daarin alleen staat. Heel de brief is er vol van. En als ik het zoo zeggen mag, met name Hebr. 6 is het hoofdstuk, waarin wel niet het scherpst over de verbondswraak geredeneerd wordt, doch waarin wél die verbondswraak in haar scherpste strafvoering geteekend wordt. Daar toch is volgens vele uitleggers en dogmatici — we kennen de plaats van onze catechisatiejaren — sprake van de lastering tegen den Heiligen Geest: de scherpste, speciaal nieuwtestamenteel verbondswraak.

Volgens Prof. Grosheide (Komm. 26) is „de hypothese, die het meest verklaart en door de minste bezwaren gedrukt wordt, deze, dat de brief aan de Hebreëen is gericht tot een kring van Jodenchristenen behorende tot de kerk te Rome”.

Jodenchristenen.

De positie, die zij innemen, is in Rom. 9-11 wel zeer duidelijk aangegeven: ze waren eerst begrepen in den boom van Israël als volk van het verbond; die boom nu is niet ongekapt, maar blijven staan; alleen is dit gebeurd: de verbondswraak heeft de dorre takken afgekapt (door de kracht van... het Nieuwe Testament), en nu zijn de heidenen, die in Christus leerden gelooven, en die als nieuwe loten op den ouden stam ge-

ent werden, n als vader der de oude, maar was als boom het verhooren en de God van gesproken; de genademiddele komen; en we de genademiddele maar ze waren was het een b zijn takken d beneden, en e heidenen ha

De boom den, zeggen

Dat dit wat weren. Ik zou beweren kun 11:16 uitdruk indien de eerheilig. Hier ge om Israëls positie onrecht te teekenen.

601) zegt, dat beide in deze klomp, en da gen” worden sonen bedoel vs. 16b gespr zo zijn ook „wortel” word eerste plaats de eerstelingen ken de Joden chen, uit wel de apostel Pa aan Zijn VE dat Hij dat V geslacht. Daar borgt, dat Go zal brengen, BOND er aan niet uit” — t sommige, en uitvallen (L. de opvatting neerende ge (deegklomp) poneeren, d i laten (een Nieuwe Testa ten¹⁾ stellen, Grijdanus to is, die den te 5 en 7 wijzen de boom behe ken en blader

En nu ver wier apostel heffen. Door straks los ge u niet spare nemendheid geloof verloo van het Oud Hetzelfde be eerst uitwend zulke voorstel ging gelad, h Ook de Kantt en deeg zijn , behooren tot komelingen d (volgens Kant met hun zaad takken zijn a verstooten v waken, dat s staan, toch e gens Kantt. meente en V

Is nu hier keerden gete toe te zien i geen verbond het teneer be zelfden reden Christus Jezu dat feitelijk t Hebr. 3 verm don Psalm, t maand dan Nieuwe Ver rekenen, dat, doorgaan met zal, wat Hij zal” (Prof. G dat VAN ST moest worden 65 naar aanl tot het volk

1) Natuurlij het verbondswraak) is wat a te verbreken), zij hij de verb consequent ee